

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Team Ruimtelijke Ontwikkeling

Onderwerp:

advies ASDD op ontwerp omgevingsvisie

Notagegevens

Bestuursorgaan	: B-en-W 4-11-2025
Notanummer	: 2025-921
Datum	: 4-11-2025
Programma	: 05 - Ruimtelijke ontwikkeling
Portefeuillehouder	: Wethouder Wijnhoud,
Bijlage(n)	: Advies_Ontwerp Omgevingsvisie.pdf, Begeleidend schrijven_Ontwerp Omgevingsvisie.pdf, collegereactie op advies ASDD.docx

Parafering

29-10-2025: Wethouder29-10-2025: Afdelingsmanager Ruimte en Economie

Agendering

* 29-10-2025: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

* 30-10-2025: Afdelingsmanager Concernstaf en adjunct-secretaris

Definitieve akkoord

4-11-2025

B & W d.d.: 4-11-2025

Besluit

1. De brief met een collegereactie op het advies van de Adviesraad Sociaal Domein Deventer (ASDD) met betrekking tot de ontwerp omgevingsvisie Deventer vast te stellen en te verzenden aan de ASDD
2. De raadsmededeling over het advies van de ASDD en de collegereactie vast te stellen
3. De raadsmededeling, het advies van de ASDD inclusief het begeleidend schrijven en de collegereactie toe te sturen aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken

Inleiding

De Adviesraad Sociaal Domein Deventer adviseert het college van Burgemeester en Wethouders vanuit inwonersperspectief, gevraagd én ongevraagd over het beleid en de uitvoering van het sociaal domein. Omdat in de omgevingsvisie ook nadrukkelijk de opgaven uit het sociaal domein worden betrokken, zijn zij ook meegenomen in het proces omgevingsvisie. Gedurende het proces van de omgevingsvisie is de adviesraad in haar reguliere overleg 2 keer meegenomen in de stappen die gezet werden: van scenario's naar koersdocument en van koersdocument naar ontwerp omgevingsvisie. Ook hebben leden van de ASDD deelgenomen aan de participatiesessies in februari/maart en september. Beide toelichtingen werden gegeven ter voorbereiding op een formeel advies van de ASDD op de ontwerp omgevingsvisie.

Bijzonder aan het proces omgevingsvisie is dat de raad heeft besloten om zélf het ontwerp vrij te geven voor zienswijzen. Normaal doet het college dat en besluit de raad over het definitieve stuk. Vanwege het

strakke tijdschema was het niet mogelijk om 6 weken adviestermijn voorafgaand aan het collegebesluit in te ruimen voor het advies van de ASDD. Zij zijn tijdig voorgesteld om ofwel (1) aan de raad te adviseren voorafgaand aan besluitvorming over de ontwerp omgevingsvisie (middels een inspraakreactie op 5 november - 3 weken adviestijd) ofwel (2) aan het college ten behoeve van de definitieve omgevingsvisie op basis van de (door de raad) voor zienswijzen vrijgegeven ontwerp omgevingsvisie (3 maanden adviestijd). De ASDD was niet gelukkig met beide adviesmogelijkheden, maar heeft desondanks op 22 oktober een goed onderbouwd advies opgesteld aan het college én middels haar begeleidend schrijven aan het college een signaal afgegeven aangaande de procedure.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Met haar advisering vanuit bewonersexpertise draagt de Adviesraad Sociaal Domein Deventer bij aan het versterken van beleid en het verbeteren van de uitvoering ervan.

Kader

Omgevingswet

Uitgangspunten en scope opstellen omgevingsvisie d.d. 22 januari 2025

Notitie Reikwijdte en Detailniveau d.d. 26 februari 2025

Koersdocument Omgevingsvisie d.d. 9 juli 2025

Betrokken partijen en participatie

Niet van toepassing

Toelichting op participatiebeleid

Niet van toepassing

Argumenten voor en tegen

Voor

De ASDD is een formeel adviesorgaan van het college en haar adviezen dragen bij aan verbetering van (uitvoering van) beleid, omdat ze vanuit inwonersperspectief zijn geformuleerd. Er is veel tijd en energie gestoken in een doordacht advies dat bijdraagt aan de effectiviteit van beleid. Daarom is het belangrijk hier zorgvuldig mee om te gaan: zowel op de punten waar het college in mee kan gaan, als in de punten waarop het college een ander standpunt inneemt.

Tegen

Het advies is verzonden na besluitvorming door het college over de ontwerp omgevingsvisie. Betrekken van het advies bij besluitvorming door het college over de ontwerp omgevingsvisie is daarom niet meer mogelijk. Het is wel mogelijk om de raad te informeren over de inhoud ervan en de collegereactie erop. De raad kan desgewenst de ontwerp omgevingsvisie aanscherpen naar aanleiding hiervan.

Financiële consequenties en dekking

Dit besluit heeft geen financiële consequenties.

Openbaarmaking en communicatie

Na vaststelling zal de collegereactie aan de ASDD worden toegestuurd. De raadsmededeling wordt naar de raad gestuurd en is daarmee openbaar.

Aanpak en uitvoering

De raad wordt in staat gesteld het advies te betrekken bij haar beraadslagingen.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	advies ASDD op ontwerp omgevingsvisie		
Nummer	2025-921	Portefeuillehouder	Wethouder Wijnhoud,
Team	DEV-RE-RO	Datum	4-11-2025

Inleiding

De Adviesraad Sociaal Domein Deventer adviseert het college van Burgemeester en Wethouders vanuit inwonersperspectief, gevraagd én ongevraagd over het beleid en de uitvoering van het sociaal domein. Omdat in de omgevingsvisie ook nadrukkelijk de opgaven uit het sociaal domein worden betrokken, zijn zij ook meegenomen in het proces omgevingsvisie. Gedurende het proces van de omgevingsvisie is de adviesraad in haar reguliere overleg 2 keer meegenomen in de stappen die gezet werden: van scenario's naar koersdocument en van koersdocument naar ontwerp omgevingsvisie. Ook hebben leden van de ASDD deelgenomen aan de participatiesessies in februari/maart en september. Beide toelichtingen werden gegeven ter voorbereiding op een formeel advies van de ASDD op de ontwerp omgevingsvisie.

Bijzonder aan het proces omgevingsvisie is dat de raad heeft besloten om zélf het ontwerp vrij te geven voor zienswijzen. Normaal doet het college dat en besluit de raad over het definitieve stuk. Vanwege het strakke tijdschema was het niet mogelijk om 6 weken adviestermijn voorafgaand aan het collegebesluit in te ruimen voor het advies van de ASDD. Zij zijn tijdig voorgesteld om ofwel (1) aan de raad te adviseren voorafgaand aan besluitvorming over de ontwerp omgevingsvisie (middels een inspraakreactie op 5 november - 3 weken adviestijd) ofwel (2) aan het college ten behoeve van de definitieve omgevingsvisie op basis van de (door de raad) voor zienswijzen vrijgegeven ontwerp omgevingsvisie (3 maanden adviestijd). De ASDD was niet gelukkig met beide adviesmogelijkheden, maar heeft desondanks op 22 oktober een goed onderbouwd advies opgesteld aan het college én middels haar begeleidend schrijven aan het college een signaal afgegeven aangaande de procedure.

Met deze raadsmededeling informeert het college u over het advies van de ASDD de collegereactie daarop.

Kader

Omgevingswet

Uitgangspunten en scope opstellen omgevingsvisie d.d. 22 januari 2025

Notitie Reikwijdte en Detailniveau d.d. 26 februari 2025

Koersdocument Omgevingsvisie d.d. 9 juli 2025

Kern van de boodschap

Het college spreekt haar waardering uit voor het advies van de ASDD over de ontwerp omgevingsvisie en neemt het signaal over de procedure ter harte. Via deze weg, biedt het college de raadsmededeling en haar reactie op het advies aan aan de raad om dit te betrekken bij de beraadslagingen voorafgaand aan het vrijgeven voor zienswijze van de ontwerp omgevingsvisie.

Nadere toelichting

-

Aan het College van B&W
van de gemeente Deventer
Postbus 5000
7400 GC Deventer

Onderwerp: Procesopmerking bij advies op concept-omgevingsvisie Deventer 2024–2040

Behandeld door: ASDD en clusterleden

Deventer, 22 oktober 2025

Geacht College,

Voorafgaand aan het inhoudelijke advies dat wij als Adviesraad Sociaal Domein Deventer (ASDD) uitbrengen op de concept-omgevingsvisie, willen wij u graag een belangrijke procesopmerking meegeven.

De ASDD is ingesteld om het college voorafgaand aan besluitvorming te adviseren over ontwerpstukken. In het traject rond de concept-omgevingsvisie was tussen het gereedkomen van het ontwerp en de besluitvorming door het college echter geen ruimte voor de gebruikelijke zes weken advisering. In plaats daarvan kregen wij zes dagen.

Ondanks deze uitzonderlijke tijdsdruk is het ons gelukt om binnen deze beperkte termijn een inhoudelijk advies uit te brengen. Dat getuigt van betrokkenheid en inzet vanuit de ASDD. Tegelijkertijd willen wij met klem benadrukken dat deze gang van zaken geen usance mag worden.

Alternatieven die binnen de planning passen, maar geen recht doen aan de formele adviesrol van de ASDD, zijn niet wenselijk. Wij hebben dit intern besproken en willen op managementniveau het signaal afgeven dat een dergelijke procesgang niet als standaard mag worden beschouwd.

Wij verzoeken het college dan ook om bij toekomstige trajecten de zeswekentermijn structureel te borgen, zodat de ASDD haar rol op een zorgvuldige en inhoudelijk verantwoorde wijze kan blijven vervullen.

Met vriendelijk groet.

Jacqueline Santbergen,
Onafhankelijk voorzitter ASDD

Aan het College van B&W
van de gemeente Deventer
Postbus 5000
7400 GC Deventer

Onderwerp: advies Ontwerp Omgevingsvisie Deventer 2024-2040

Behandeld door: ASDD en clusterleden

Deventer, 22 oktober 2025

Geacht College,

Dank voor het delen van de concept-omgevingsvisie. Het is een goed leesbaar stuk in gewone mensentaal, met een brede blik op de toekomst van onze stad. Wij stellen het op prijs dat we samen in de ontwikkeling van dit document hebben opgetrokken. Er valt dan ook weinig op aan te merken, behalve een aantal positieve observaties en aanvullende aandachtspunten die we graag onder de aandacht brengen.

Vanuit de Adviesraad Sociaal Domein Deventer (ASDD) hebben wij met aandacht gekeken naar de sociaal-maatschappelijke kant van de visie. We richten ons in dit advies op inclusie, gezondheid, wonen en mobiliteit. We merken daarbij op, dat de genoemde pagina's in dit advies betrekking hebben op de versie van de visie die nog niet is opgemaakt.

Doelgroepen en inclusie

In de visie wordt gesproken over senioren, maar mensen met een fysieke of psychische beperking blijven onderbelicht. Juist bij woningbouw en openbare voorzieningen hebben zij specifieke noden. Denk aan aanpasbare woningen, toegankelijke routes en plekken waar iedereen zich welkom voelt. Wij adviseren om deze doelgroep expliciet mee te nemen in de uitwerking.

Tegelijkertijd hopen wij dat het landelijke beleid rond woningbouw en het clusteren van seniorenwoningen deze lokale ambities niet zal tegenwerken. Deventer laat hier een mooie koers zien; het zou zonde zijn als die wordt afgeremd door landelijke kaders.

Wonen en gezondheid

Het woningaanbod wordt breed beschreven, maar woonvormen met begeleiding, doorstroom vanuit zorg en kleinschalige initiatieven blijven onderbelicht. Wij adviseren om deze expliciet te benoemen. Ook de koppeling tussen gezondheid en bestaanszekerheid verdient aandacht. Stress, schulden en sociale veiligheid zijn bepalend voor hoe mensen zich voelen in hun wijk.

Op pagina 31 wordt genoemd dat 30% van de nieuwbouw voor ouderen is bestemd. Gezien de dubbele vergrijzing lijkt dit percentage aan de lage kant. Wie garandeert dat dit niet minder wordt, zeker gezien het feit dat er de afgelopen jaren voor geen enkele doelgroep voldoende is gebouwd?

Ook het streven naar 30% sociale huur (pagina 32) roept vragen op. Gezien de inkomensverdeling in Deventer en het feit dat Deventer van oudsher een sociale gemeente is, zou 40% sociale huur beter aansluiten bij de lokale behoefte. Wonen is immers een recht, geen verdienmodel.

Betaalbaarheid vraagt om concrete keuzes. Wij adviseren om het bouwen van meer sociale huurwoningen actief te stimuleren. Daarnaast zijn kleinschalige woonvormen waarin jong en oud samenleven (pagina 38) een kansrijke richting: ouderen en jongeren hebben vaak beperkte woonruimte nodig en kunnen elkaar versterken.

Ontmoeting en samenleven

De visie benoemt het belang van ontmoeting (pagina 33 en 55), wat wij van harte onderschrijven. Wel vragen we aandacht voor de praktische uitwerking: hoe, waar en met wie? Wij pleiten voor initiatieven waarin jong en oud elkaar kunnen ontmoeten, bijvoorbeeld door het koppelen van ouderen aan jongeren in een woonproject. Daarmee sla je twee vliegen in één klap: sociale verbinding én ondersteuning.

Ook het terugbrengen van buurtkamers en wijkhuizen in het straatbeeld kan bijdragen aan laagdrempelige ontmoeting en samenredzaamheid. De leefomgeving kan veel faciliteren, maar niet alles oplossen. Handhaving, communicatie en de bereidheid tot samenleven zijn minstens zo bepalend.

Gezonde leefomgeving en mobiliteit

Het is goed dat wijken worden ingericht op wandelen en fietsen. Tegelijkertijd willen wij onderstrepen dat deelname aan het maatschappelijk leven voor sommige mensen afhankelijk is van het gebruik van een auto. Wij adviseren om in autoluwe gebieden te voorzien in collectieve parkeerplaatsen voor vergunninghouders, zodat ook minder mobiele inwoners toegang houden tot voorzieningen.

Als we kiezen voor een 15-minutenstad met minder autoverkeer, is een fijnmaziger busnetwerk noodzakelijk. Een uurdienst tot 18.00 uur, zoals in Diepenveen, is onvoldoende. Wij adviseren om het openbaar vervoer af te stemmen op de behoeften van diverse doelgroepen, zodat mensen echt kunnen kiezen voor OV.

Daarnaast waarderen wij de aandacht voor geluidsoverlast in de buitenruimte. Wel willen we meegeven dat geluidsoverlast tussen burens, zeker bij snelle en goedkope bouw, niet onderschat mag worden. Ook dat is onderdeel van een gezonde leefomgeving.

Op pagina 87 wordt gesproken over basisvoorzieningen die bijdragen aan mentale gezondheid. Wij vragen aandacht voor de vraag: wat zijn die voorzieningen precies? Denk aan rust, groen, ontmoeting, veiligheid, en toegang tot hulp en ondersteuning.

Circulaire leefstijl en voedselverspilling

Op pagina 82 wordt genoemd dat de gemiddelde voedselverspilling per persoon 20 kg bedraagt. Dat is nog altijd veel. Wij adviseren om in te zetten op een ambitie van 0 kg, passend bij de circulaire gedachtegang die Deventer uitdraagt.

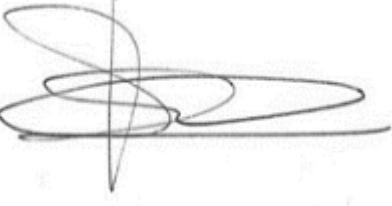
Gebiedsgerichte uitwerking en realisatie

Wij hebben gekeken naar de binnenstad, het groenstedelijk wonen en het woonwerkgebied. Wij adviseren om per gebied expliciet te benoemen hoe sociale thema's worden meegenomen, zoals toegankelijkheid, inclusieve woonvormen en sociale voorzieningen. In de uitgangspunten voor realisatie adviseren wij om ervaringsdeskundigheid en sociale partners zoals de ASDD structureel te betrekken bij de uitwerking en monitoring.

We kijken uit naar het omgevingsprogramma en de concrete uitwerking van de visie. Daarbij is het goed om realistisch te blijven: als de groei stagneert, is het verstandig om ambities bij te stellen. Niemand is gebaat bij een woningoverschot over tien jaar.

Tot slot: maatwerk op wijkniveau is essentieel. De jaarlijkse evaluatie biedt daarvoor een goede basis. Wij wensen het college en de raad veel succes, wijsheid en mazzel bij de verdere uitwerking. We denken graag mee in het vervolg.

Met vriendelijk groet.

A handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke at the bottom.

Jacqueline Santbergen,
Onafhankelijk voorzitter ASDD

Grote Kerkhof 1
Postbus 5000
7400 GC Deventer

14 0570
telefoon

Adviesraad Sociaal Domein Deventer
t.a.v. Mevrouw Santbergen
Postbus 5000
7400 GC Deventer

direct telefoonnummer

gemeente@deventer.nl
e-mail

DEV-RE-RO/2025-921
kenmerk

uw referentie

4 november 2025
datum

contactpersoon

Advies ASDD op ontwerp omgevingsvisie
onderwerp

Geachte leden van de ASDD,

Hartelijk dank voor uw advies op de sociaal-maatschappelijke kant van onze ontwerp omgevingsvisie. Fijn dat we in dit traject samen hebben kunnen optrekken ondanks de korte adviestermijn. Wij waken ervoor hier usance van te maken. De ASDD geeft aan positief te zijn over de koers die Deventer inzet en geeft een aantal observaties en aandachtspunten mee. Hieronder gaan wij in op de punten die de ASDD noemt.

Ten aanzien van doelgroepen en inclusie vraagt de ASDD meer aandacht voor mensen met een fysieke of psychische beperking. Juist bij woningbouw en openbare voorzieningen hebben zij specifieke noden. Het advies is om deze doelgroep expliciet mee te nemen in de uitwerking.

Deze groepen krijgen in de dagelijkse praktijk speciale aandacht in de urgentiebepaling en de specifieke plaatsing op basis van behoefte van de cliënt en draagkracht van de wijk. De opgave om woningen te bouwen die speciaal gericht zijn op de toename van het aantal ouderen en het daarmee ook bevorderen van de doorstroom is daarop aanvullend. Wij blijven graag met u in gesprek over specifieke uitwerkingen op woning, omgeving en voorzieningen voor de verschillende kwetsbaardere doelgroepen.

Tevens adviseert de ASDD om woonvormen met begeleiding, doorstroom vanuit zorg en kleinschalige initiatieven expliciet te benoemen in onze ambities voor woningaanbod. We hebben specifieke aandacht voor deze groepen en werken hier al hard aan in prestatieafspraken en afspraken met onder andere zorginstellingen. Juist vanwege de inclusie (deze doelgroepen wonen tussen andere doelgroepen) zien we geen aanleiding dit expliciet te benoemen in de woningaanbodambities.

De ASDD adviseert om de koppeling tussen gezondheid en bestaanszekerheid meer aandacht te geven. Deels valt dat buiten de scope van de omgevingswet en daarmee van de omgevingsvisie. Daar waar het wel raakt aan de inrichting en het gebruik van de fysieke leefomgeving, is dat zeker een van de thema's die aandacht verdient in de uitwerking van gezonde leefomgeving.

Het advies van de ASDD is om het bouwen van sociale huurwoningen en nieuwbouw voor ouderen actiever te stimuleren dan de wettelijke 30-40-30 en 30%. De in de ontwerp-Omgevingsvisie genoemde aantallen zijn conform de in 2024 vastgestelde Woonvisie, de Woondeal West-Overijssel en wettelijk kader dat in voorbereiding is én ze passen bij de Deventer situatie. We monitoren dat.

De ASDD onderschrijft het belang van ontmoeting in de visie, maar vraagt aandacht voor de praktische uitwerking daarvan. En u geeft concrete ideeën mee voor de uitwerking, waaronder het koppelen van ouderen en jongeren en het terugbrengen van buurtkamers en wijkhuizen ten behoeve van laagdrempelige ontmoeting. U geeft aan dat niet alles kan worden opgelost in de leefomgeving en dat handhaving, communicatie en de bereidheid tot samenleven minstens zo bepalend zijn. De constatering dat niet alles kan worden opgelost in de leefomgeving, delen wij. Wij nemen uw ideeën mee in de uitwerking.

De ASDD kan zich vinden in de inrichting van wijken voor langzaam verkeer, echter wijst zij ons op auto-afhankelijkheid ten behoeve van deelname aan het maatschappelijk leven, voor een groep inwoners. De ASDD stelt voor om in autoluwe gebieden te voorzien in collectieve parkeerplaatsen voor vergunninghouders en een fijnmaziger busnetwerk afgestemd op de gebruikersbehoefte te realiseren.

We streven naar een optimale mix van alle (openbare) vervoersvormen. Samen met onze partners proberen we het openbare vervoer, wmo-vervoer en ander doelgroepenvervoer beter op elkaar te laten aansluiten. Echter, er is een groep waarvoor lopen, fietsen of de hierboven genoemde publieke mobiliteit geen optie is. U vraagt terecht aandacht voor deze reizigers die vanwege een beperking afhankelijk zijn van eigen automobilititeit. Voor deze groep is er blijvend aandacht voor passende parkeermogelijkheden, ook in een autoluwe binnenstad.

De ASDD vraagt ons wat wij verstaan onder basisvoorzieningen en doet daarvoor een suggestie voor de uitwerking. Dat betreft inderdaad groen, rust en ondersteuning maar ook de nabijheid van onderwijs voor gezinnen, huisartsen en apotheken voor zorg, en ontmoeten in buurthuizen en/of bibliotheken voor de sociale cohesie.

De ASDD stelt voor om onze ambities op het gebied van voedselverspilling naar boven bij te stellen in lijn met de circulaire gedachtegang die Deventer uitdraagt. Met de ambitie om te streven naar maximaal 20 kg in 2030, sluiten we aan bij de wereldwijde ambitie van de Verenigde Naties.

De ASDD vraagt om per deelgebied de sociale thema's expliciet te benoemen. Voor zover ze op dat niveau al zijn uitgewerkt in beleid, zijn ze daar opgenomen. Wij realiseren ons dat deze omgevingsvisie ook duidelijk maakt waar nog nadere (gebiedsgerichte) uitwerking gewenst is. De constatering van de ASDD dat maatwerk op wijkniveau essentieel is, delen wij. Bij de verdere uitwerking zullen onze wijkmanagers en gebiedsmanagers dan ook nadrukkelijk een rol spelen.

De ASDD adviseert ons tot slot om ervaringsdeskundigheid en sociale partners zoals de ASDD structureel te betrekken bij de uitwerking en monitoring en kijkt uit naar de omgevingsprogramma's als concrete uitwerking van de visie. De ASDD geeft aan dat het goed is om ambities bij te stellen als de groei stagneert. De omgevingsvisie is wat ons betreft een levend document waar koerswijzigingen in worden verwerkt bij veranderende prognoses en opgaven.

Vervolg

Hartelijk bedankt voor uw bijdrage aan ons omgevingsvisietraject. Het college heeft de ontwerp omgevingsvisie naar de raad gestuurd ter instemming en om vrij te geven voor zienswijzen. Het college zal de raad wijzen op het advies van de ASDD en hen uitnodigen op basis hiervan waar nodig aanpassingen te doen voorafgaand aan de zienswijze-periode. De raadsbehandeling van de ontwerp omgevingsvisie is inmiddels gestart. Op woensdag 17 december zal de raad naar verwachting een besluit nemen over de ontwerp omgevingsvisie. In het najaar van 2026 verwachten we besluitvorming over de definitieve omgevingsvisie.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris,

de burgemeester,

J.P. Wassens

R.C. König